

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes száma ára: 15 krajczár.
Előfizethet csupán a kiadóhivatalban lebet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyitlitterre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasonló petitior 5 kr. — Nagyobb és többesori hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Helyeg minden beíratásnál 30 kr.

NYITLITTER CARMOND SOR: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEL

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1890-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz csebbeve — legeszeresebben postafutárunkkal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KÉK LAPSZÓ.
kiadó és lapfajtájának.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

Husvétel.

Megemlékezik róla a pap: énekel fölé a költő: ír miatta a hírlapíró.

A tárgy szép prédikációnak. Ne esdögdje-tek szerencsétlenek, mert in hoc signo vinces. Felpattan a kő, mely lezárva tartotta az igazság martyrtját, s győz újra az eszme, sem megtörve, sem megfogyva. Mint a zöld fű, mit elfagyaszthat a hideg, letiporhat az erő, s mégis új tavasszal újra kihajt: — ilyen az igazság legyőzhetetlen elve! Halleluja!

Szép dalnak is e tárgy, mikor „zöldel a lomb, virul virág, s a kék égen rózsaszínből a felhőcskék lebegnek át.” Mikor minden, mit látunk, hallunk, érzünk, — a feltámadásra vall. Madár az ágon, kis rőgyecske a fán, úde melegszik a légben, minden, minden hirdeti, hogy a természet újból — feltámadott! Halleluja!

Jó cikknek is e tárgy. Az állami és társadalmi bajok országában még sok reform van eltemetve. Közigazgatásunkban a hiányokat pótolni kell; közéletünkben még ma is több a szenny, mint az erény; több a hamis kő, mint a nemes érc. De hát Halleluja! Ki tagadná, hogy: — „Feltámadunk!” Felfog talán egyszer

támadni, a még mindig szunyinyadó lelki erő is, mely felpattanja a közélet testét hideg kőregként tetszhalott gyanúnt fogva tartó közönyt, és felleget, horún, ködön keresztül ki fog törni várva-vártan a — napsugár.

Am akkorra jó talaja legyen közéletünknek! A nap egyformán veti sugarát a mező-földre és az — iszapra. Ebből bűzhödt légkört támaszt; amabból áldást teremt. Csak ha ez utóbbit éri meg, csak akkor hangozhatik fel aztán igazán és büszkén az öröm szava: „Halleluja!”

Az aszód-b-gyarmati vasút.

Az aszód-b-gyarmati vasúti érdekeltiségnek febr. 12-ki nagy konferenciája által kiküldött végrehajtó bizottság tagjai, melyhez mindnyájunk nagy öröme Szontag Pál úr ö exellentiaja is csatlakozott, — valamint B-Gyarmat város nagy számú küldöttsége — Seitovszky János alispán úr vezetésével ápril 10-én d. n. 1 órafele tisztelgett gr. Degenfeld Lajos úr varmegyénk főispánjánál, hogy őt ezen fontos ügy támogatására felkerje. A végrehajtó bizottság majdnem minden tagja ott volt a tisztelgők sorában; B-Gyarmat városának legintelligensebb polgárai, lelkesedéssel sorakoztak a küldöttséghez, hogy tisztelt főispánunknak jó indulatát biztosíthassák.

De különösen kiemelendő Szontag Pál úr, aki, miután meggyőződött arról, hogy ezen vasút a varmegye székvarosára és a varmegyének roppant nagy vidékére nézve mily föltétlenül szükséges, aki számszerű adatokból beállta azt, hogy ezen vasút létesíthető és kiépíthető; úgyünknek lelkes szószólója és támogatója lett, habár Szontag Pál úr sem közvetlenül sem közvetlenül nincs érdekelve ezen vasút iránt. Képes ma már az ily önzetlen férfiak száma, és éppen ezért kétszeres tisztelettel és becsülettel kell viseltetnünk a varmegye ily alakjai és példái iránt.

Az inopozans számú küldöttséget Seitovszky János alispán vezette a főispán elé, aki a tisztart meggyőződés hangján, az ügy fontosságától alhatva, lelkesült és minden ízében magvas beszéddel üdvözölté tisztelt főispánunkat. Tudomása van — ugymond — Moltóságonak arról, hogy mily nagy arányú mozgalom indult

meg egy, a varmegye székvarosát és nagy vidékét Aszód-felől az ország szívével, Budapesttel összekötő vasút kiépítése iránt. Megbizatást nyertünk az aszód-balassa-gyarmati vasút ügyben megalkult érdekeltiség nagygyűlésétől, hogy ezen fontos ügyhöz Moltóságon jó indulattal, jó akaratát és támogatását kikérjék; bizalommal fordul tehát a küldöttség a főispánhoz és kéri őt, hogy jó indulattal támogassa ezen közgazdasági igen fontos ügyet. Mert a küldöttség — ugymond — át van hatva azon tükár elmoradni, hogy annak mindazon eszközöket is keresnie kell, melyek a ezért biztosítják. Ezen cél elérésére előszörban a vasutat tartjuk ily eszköznek. Varmegyénk nagy részére nézve ily eszköz lenne azon vasút, meg a varmegye székvarosát Budapesttel összekötő, s melynek szükségét a varmegye már 1885-ik évben manifestálta. Tudjuk, — folytatja az alispán, — hogy ily közgazdasági nagy vállalat anyagi áldozatokat követel; de biztatolag áll előttünk az ország példája, mely szerényebb pénzügyi viszonyai dattól, hogy ha a civilisatától valamely vidék nem mellett, epen a szegény honpolgárok érdekében — a forgalmi eszközök, különösen pedig a vasutak előállításáról és építéséről nagyban gondoskodott. Ezután kifejti az alispán, hogy az érdekeltiség anyagi áldozatot nem kór a varmegyétől, csakis jó akaratát és erkölcsi támogatást. Végül kiemeli, hogy valamint az ország, B-Pest fővárosa érdekében, mindenkör készséggel meghozta áldozatát, úgy a varmegye sem tagadhatja meg a támogatást székvarosa érdekében emelése és felvirágoztatás iránt. A küldöttség nevében tehát felkérte a főispánt, hogy ezen vasúttal egybölcsességével és jó akaratával támogati szíveskedjék.

Az itt csak igen röviden vázolt, de a fentiekben kívül még számos érvekben gazdag tisztelgő beszédet harsogó előzmes követő, melynek lecsillapultával gróf Degenfeld Lajos főispán biztatolag igen szépen válaszolt, kiemelve, — hogy ő ezen vasút eszméjét nemcsak tiszteletben tartja, de a lehetőség határain belül azt támogatni kész s jóindulatát ezen ügyben az érdekeltiség részére biztosítja.

Az alispán a küldöttség nevében megköszönte a főispán kifejezett jóakarátát, s miután az ügy támogatására újból felkérte, magát és a küldöttséget további jóindulatába ajánlotta.

Ezzel a küldöttségi tisztelgés véget ért.

Másnap ápril 2-án kellett volna ezen vasút ügyben az általános választmányi ülést megtartani. Az al-

TÁRCZA.

A piros tojás.

— Husvét történet.

Ma egy éve láttam először, de ez első látásom elég volt arra, hogy belé szeressek, hogy soha el ne feledjem.

Nyajas arca, villogó szemei azóta folytonosan előttem lebegnek mint egy tündérpép, kedves esacso-gása mindig fülemből cseng azóta.

Soh' sem felejttem el azt a jelenetet, mikor husvét első napján a kerti lugasban egymással szemközt ülve beszélgettünk, s a posta szolga egy szállító levél kísé-retében csomagot hozott, mint pirult el az alig 16 éves Rózsika, midőn a feladó nevét a szállító levélben megpillantotta.

Egészen meg volt zavarodva a kis bohó, fél szem-mel lopva reám tekintet s nagy zavarában a szállító levelet zsebébe rejté.

A postaszolga felvilágosítására, hogy miután a csomagot elhozta a szállító levelet vissza kell vinnie, még jobban elpirult; kivette zsebéből az amugy is kikandikáló szállító levelet s visszaadta a posta szolgának.

A posta szolga a szállítólevelet magához vevé a csomagot pedig a lugasban lévő kis asztalkára helyezé és távozott.

E jelenet után mely esőnd állott be. Rózsika szeméit a földre szegezvén, én pedig az asztalon lévő kis dobozt fürkésztem messziről s találgattam magamban, hogy vajon mi lehet benne?

Végre én szaktam meg a esend.

— Kegyed nem kívánsi, hogy mit rejt magában e csinos kis doboz?

Rózsika a kérdéstől melyet hozzá intéztem még zavartabb lett, rá m vete villogó szeméit, aztán haragosan a dobozra, majd meg a már távol haladó postaszolga után nézett s mondá:

— Nem vagyok rá kívánsi.

— Oh, e szót Kegyed nem olyan komolyan gondolta mint kimondta, s az a haragos tekintet nem is annak a doboznak, de nem is a küldöjének volt: hanem inkább annak az egyetlen postaszolgának, aki előző tapintatlan volt egy idegen ember előtt e kis csomagot átszolgáltatni.

Rózsika ismét elpirult s tekintetét újból a földre szegezé — némán halgatott.

— De én a világról sem akarom Kegyed jelen-létemmel határlatni abban, hogy a csomag tartalma-val megismerkedjek. Ez gyöngédség volna tőlem, a vendégszeretettel így visszaadni a világról sem akarok, — távozom.

— Nem uram, nem engedem — mondá Rózsika helyéről felugorva — maradjon.

— De nagysád én . . .

— Kérem, én ezek után követelem . . . nem, nem követelem, kérem őnt maradjon itt, én azt akarom, hogy ön is lássa mit rejt e doboz s azt is, hogy nem vagyok olyan titokatos, minőnek ön hiszi, hogy vagyok.

Hogy mit rejt e doboz arról fogalmam sincs, feladóját ismerem, atyam egyik jó barátjának fia, ki nem régebben itt általazva meglátogatott bennünket, s azóta levelével is folytonosan felkeres, a melyekre természetesen válaszolni nem szoktam. Levelét atyam meg-hagyása folytán el kell fogadnom, de a válasz adás ezekre nincs kötelességemmel tevé. E dobozt tehát, — melynek tartalma eddig ismeretlen előttem, — szinte azért fogad-tam el, mert atyam parancsát athágni nem akartam. Ime uram, azt hiszem, most ön is érteni fogja, hogy miért jöttem zavarba, miért vettem oly haragos pil-lantást e dobozra, mikor ezt a postaszolga hozta.

Bocsáson meg Kegyed, hogy oly igazán indiscret voltam, jólott ehhez mint, teljesen idegen, jogot epen nem formálhattam.

— En pedig igen örülök annak, hogy ön — szá-vaival élve, denezetet nem osztva — oly indiscret volt, legalább nem terhel a gyanyu hogy . . .

— De nagysád én . . .

— Kérem soh'se szabadkozzék, most legalább mindent tud; de most nézzük meg mit rejt e doboz.

— Mégis engedje Kegyed, hogy kissé távozom.

— Nem, semmiesetre sem engedhetem meg, hogy távozzék.

— A mint parancsolja Kegyed.

Rózsika elővette a dobozt, megnézte a címzést s kacagva felkiáltott:

— Ejnye hé jó! Tartalma: piros tojás. Ez igazán nagyszerű. De lássuk csak milyen az a piros tojás, er-deemes volt-e értele annyit nevetni?

Rózsika felbontá a dobozt, óvatosan kivette belőle a gondosan becsomagolt piros tojást s kifolytatta a nagy piros gömböt, de nem nevetett többé, hanem — elko-morodott.

— Szabad látnom nagysád, hogy mit rejt maga-ban az a piros tojás?

— Tessék — mondá Rózsika, s áfnnyújtotta azt. Kinyitottam s megnéztem. Egy jelenetet ábrázolt annak belseje a mikor menyasszony és vőlegény a pap előtt állanak — az esküvőt.

— Igazán szép darab — mondám Rózsikának.

— Ugy? Tetszik önnek is?

— Oh igen nagyon tetszik. Kegyednek talán nem?

— E kérdésre a választ majd csak a levél elol-vasása után fogja tölem megtudni. Hallgassa tehát:

Kedves Rózsika kisasszony!

— Ez már mégis csak sok; eddig „Nagyrabecsült

nagysád!” „Tisztelt nagysád!” „Kedves nagysád!” vol-tam, s most már „Kedves Rózsika kisasszony!” vagyok.

Megérem, hogy majd ha legközelebb irni fog „Kedves

Angyalom!”-nak fog címezni. Ezt tovább nem fogom tűrni. De lássuk tovább:

„Nem tudom minek tulajdonítsam, hogy Kegyedől mindez ideig egyetlen levelet sem kaptam, pedig higgye el, boldoggá tenné néhány sor írásával. A mai husvétl nap alkalmából fogadja szívélyes üdvözlétem mellett, melékelt esekélyiséget; kívánva hogy az a jelenet, mely annak a piros tojásnak belsejében van megörökítve, keltőnk közt is léte-sőljön — a boldog frigy.

Kézcsokoló tisztelője,

Fenyő Aladár.

— No de ez a szentelen tolokodás, ez az arczát-lanság vegre is kihoz a békétüresből.

E kifakadás után Rózsika a piros tojást teljes ere-jéből a fölthöz csapta, úgy hogy az porrá tört, a le-velet is feltepte és eldobta, aztán keserves sírásra fakadt.

Csak nagy fáradságonba került Rózsikát megnyug-tatni, a mi csak akkor sikerült egészen mikor edes atya is megengedte hogy attól a jó barátától jövő leve-leket ezentul felbontatlanul visszatartsa.

Ennek a történetnek epen ma van egy esztendeje, töredelmesen vallom be önöknek nyajas olvasóim, hogy én is voltam már azóta olyan merész Rózsikának levelet írni, de büszkén mondhatom, hogy arra választ is kaptam áh, mert hisz, ki tudna az örölgének ellent állani. Piros tojást az igaz nem küldtem esküvői jelenettel, mert attól tartottam, hogy ezt meg azért csapja majd a föld-höz, mert meg nem vált rájóra. „Már csak várok-töröl-mésen; halha esküvői jelenet ábrázoló piros tojás nél-kül is oltárohoz vezetem a jövő husvétel Rózsikát. Ki tudja?” — Az ördög nem alszik!

Pluto.

lándó választmányi tagok igen nagy számmal jelentek meg. Jelen volt mintegy 30 tag, kik között ott láttuk: Gr. Gyürky Ábrahám volt főispán, Dessewffy Ottó volt alispán, Szontagh Pál és megyei életünk több jeles férfiai.

Az állandó választmányi ülést Gr. Degenfeld Lajos főispán úr megnyitván, bejelenté, hogy hozzá Losonczi-ról, Török Zoltán, Kovács Ferenc, Laszly István és Szakall Barna választmányi tag urak aláírásával, azon előterjesztés érkezett be, miszerint ezen állandó választmányi ülés elnapoltassék, azon indokból, mivel Losonczon a városi képviselő testület tagok választásának hatánapjául éppen ezen nap (ápril 2-ka) volt kitűzve és mert Losonczon ugyancsak e napon marhavásár volt. A nagyszámban messze vidékről összejött állandó választmányi tagok az alispán conciliáris felszólalása után, helyt adták az ezen ügy iránt különösen érdeklődő losonczai tag urak méltányos előterjesztésének, s az állandó választmányi ülés elnapoltatott.

Közigazgatási bizottsági ülés.

(Ápril hó 1-én)

Az ülést gr. Degenfeld Lajos főispán úr ő melettségé megnyitván, bejelenté, hogy Beniczky Árpád és br. Rozner Ervin urak elmaradásukat kimentették. A jegyzőkönyv hitelesítésére Pongrácz György és Fáy Árpád urak kereték fel.

Alispáni jelentés.

A jelentés közli a sorozás eddigi eredményeit. Ugyanis a sorozás befejeztetett, a gácsi, a losonczai, a szécsényi és gyarmati járasokban, valamint Losoncz városában. Előadottak ezen helyeken 2208 egyen, besoroztatott 737 egyen, tehát 3837-ek, mik elegendő eredménynek tekinthető. A közös póttartalékba 95, a honvédpóttartalékba 40 egyen vétetett fel. A sorozástól távol volt 340 egyen. (Azóta a sorozás a füléki járásban is befejezést nyert.)

Az alispáni jelentés sajnosan konstatálja, hogy a száj és körömfájás ismét kiütött, minek folytán az általa állatorvos meghallgatása után a hasított körmű állatokra nézve — a vasárkor betűltattak.

Joggyakorlatokul a főispán által Budai Plichta Kornél és Sárosy János kinevezetlén, előbbi az arvaszékhez, utóbbi az alispáni hivatalhoz osztatott be.

Bejelenté végül az alispán, hogy a minta pénzszekrények készítése és bemutatására hívta fel a vállalkozókat, melyek a járási tisztviselők és községek részére tömegesen megrendeltetnének.

Megadandók.

Megadandóknak véleményezve: Csomor Imre miksi lakos, Csomor József unokája részére. Szabó Józsefné al-petényi lakos Bander István fia részére. Bojna Pál nagy-libercei lakos György fia részére. Szmedo Mihály rózsalehotai lakos János fia részére. Ruzsinszki János vámosfalvai lakos János fia részére. Reich György berkenyi lakos János fia részére. Özv. Drak Matyasné al-estergályi lakos János fia részére. Özv. Ivanics Jánosné lesti lakos János fia részére. Mátok István tráizi lakos önmaga részére. Csányi Pál szklabonyai lakos Gábor fia részére. Suták János (brézna) nagylami lakos János fia részére. Bolyós (Simon) Antal rappi lakos János fia részére. Elutasítandóknak véleményezve: Urdi János (horos) malnapataki l. János fia részére, mivel a női munkacér hiánya beigazolva nincs: Illes István palotasi l. János fia részére, mivel a női munkacér ifjú 18-ik életévét be nem töltötte és Zahorszki János szendehelyi lakos József fia részére, mivel a női munkacér hiánya beigazolva nincs.

Felbuzósítási ügyek.

Rapp községében vitassá vált a Kőbuz hercegi uradalomhoz vezető út. A volt urberek ezen utat maguknak vindikálják, s azt akarják bebizonyítani, hogy ezen út az urberek illetőségéből kivagott magán út, melyhez az uradalomnak semmi joga. A Kőbuz hercegi uradalom ellenben azt allegálja, hogy az dülő út, melynek fenntartásához nemcsak a volt urberek, de az uradalom is hozzájárultak. A törvényszéktől átkért, Udvardy Péter mernök által 1859-ben készített tagosítási térképből kitűnt, hogy a kérdéses út eleitől fogva dülő út volt. A rappi volt urberek gazdák felelőssége tehát indoklással elutasítva és az alispán 2-od fokú határozata megerősítve lén.

Bernolák János d-jenei lakos felelőssége — közmunka leírás iránt — elutasították.

Bozó Ignác vesekeleti illetőségűek mondatott ki s az illetékes elhárítása iránt Vesekeleti községe iránt beadott felelőssége elutasították.

Komjáthy Anselm felelőssége 1882. 83 és 84 évi valamint 1889. évi kiírt közmunka leírás iránt, — az elutasító javaslat ellen — Sréter Alfred, Szontagh Pál és Dr. Melicher Ferenc alapos felszólalása után megvizsgálás végett kiadottak.

Árvány.

A jelentés időhiány miatt el nem készült. Az árvák és gondnokoltak vagyonáról, a tartalek, bírság, előleg és szegény alapokról vezetett számadások a gyampentár vizsgáló bizottságnak kiadattak. (Tagjai az alispán, Szontagh Pál és Moesary Ödön.)

Tanügy.

A közokt. miniszter elrendelte, hogy a csitári iskolának engedélyezett 158 frt államköltség behajlaltassék. Erre a szolgabíró utasítottak.

Somosufalva, Kálnó-Garab és Szécsénykovács községek kisebb-nagyobb összegű államsegélyben részesítettek.

B-Gyarmat város polgári iskolának számadásai felterjesztetnek a vallás és közokt. miniszterhez.

Adóügy.

Havi jelentés idő hiány miatt összeállítható nem volt. Behajlatlanság bizonyon Dejtár 342 frt. Hugyag 37 frt, Tráza 40 frt, Bily 44 frt, Palfalva 3 frt és Néza 71 frt adóhátréka törölteték.

A kheszi körjegyzőre kiírt 25 frt bírság, s a kálói körjegyzőre kiírt 5 frt bírság elengedtetett.

Fogatlanok elleni adóvégrehajlás 8 esetben rendeltetett el.

Hercfel László felelőssége — halapi birtokos kiírt 353 frt adó hátrása iránt, mint elkesett, elutasítottak.

A b-gyarmati fogyasztási adó.

Szpevák Sándor kir. penzügyigazgató ur azon alapon, mert B-Gyarmaton évenként 2140 hl. bor és 506 hl. sör, s emellett sok hús és cszokor fogy el, B-Gyarmat városára ráutalt 12274 frt fogyasztási adót. Ezt a város megelébbelte; a múlt havi közigazgatási bizottság a penzügyigazgatóság ráutalt határozatát feloldván, elrendelte, hogy a fogyasztási adónak bérbeadása iránt tetessek meg előszörben a kísérlet. A közg. bizottság eme intézkedést azonban a penzügyigazgató felelőssége meg. A penzügyminiszterium ezen feltevése folytán oda utasította a közigazgatási bizottságot, hogy az ügyben erdemileg határozzon. Ezen eljárások után Szpevák Sándor penzügyigazgató ur megtette erdemi javaslatát, a mely szerint ismét a 12274 frtnyi ráutaltást szorgalmazta. Ezen javaslat szerint a hús után 3055 frt 04 kr, a bor után 3229 frt 70 krt, a sör után 1530 frt 45 krt és a cszokor után 1639 frt 68 krt, vagyis, mint fentebb jeleztük, összesen: 12274 frt 87 krt fizetne fogyasztási adó képen B-Gyarmat város, holott 1889. évben a hús után 2980 forint, a bor után 2595 forint, a sör után 1530 forint, a cszokor után 1477 forintot, vagyis összesen 11582 forint 89 krajczart fizetett, bár ez is sok volt, mert a b-gyarmati fogyasztási viszonyoknak megfelelően a város legelőbb 10598 frt 90 krt fizetett, vagyis mint az előző években. Szpevák úr indokai mellett összehasonlítást is tesz megyei városaink között, s kitűnteti, hogy Losoncz város, L. Tugarral és Apattfalvával együtt 6812 lelet számlál s 20177 frt fogyasztási adót fizet, a 6316 lelet számmal bíró S-Tarján pedig 19760 frtot; szerinte tehát, oly város mint B-Gyarmat, melynek 6788 lakója van, s melyben legközelebb a penzügyigazgatóság is elhelyezve lett, kifizetheti a 12274 frt 87 krt fogyasztási adót. Dr. Melicher Ferenc nem osztja azon nézetet, hogy a fogyasztási adót a lakosság számaival lehetne arányba hozni. A dolog úgy áll, hogy Losonczon 3 gyár van s a munkások száma nagy, S-Tarján pedig már éppen munkás város. Losonczon és Tarjánban legalább is kétszer többet isznak mint B-Gyarmaton. Az alispán megjegyzi, hogy ezen ráutalt összeg mellett a város a lefolyt negyed év alatt 876 frtnyi deficitbe esett. A közigazgatási bizottság ezen ügyben akop határozott, hogy az ügyet tanulmányozás végett kiadja az alispánnak, aki a penzügyigazgatóval a legközelebbi ülésen a helyzetnek megfelelő javaslatot fog előterjeszteni.

Börténügy.

A fegyenczek száma 200, ezek közül nő 10. Havi keresményük 268 frt.

Egészségügy.

Nógrádvármegye területén a lefolyt Martius hóban a községességi viszonyok tetemesen kedvezőbbek voltak mint az előzőleg tapasztaltak.

Az egyes kóralakok közül leggyakrabban a légzőszervek hurutos bántalmait fordultak elő azonban tetemesen kisebb számban mint februárban és kedvezőbb gyógyeredményvel.

A halálesetek főleg idült betegségek következményei voltak, a halálozások száma nem lépte át a szokott arányokat.

A heveny fertőző kórok közül Bassán még a múlt év december 23-án fellépett ronesolótörök és Nagy-Kürtősnél febr. 15-től észlelt vörheny járvány már martius hó első felében alig tünetelt fel egy két kóresetet sőt martius 15-től új beteglése fel nem merült.

Szörvénysan a ronesoló töröklök a mohorai, rétsági és szécsényi orvosi körökben fordult elő. Terjedésének gátlására az elkülönítő és fertőtlenítési óvszabályok lettek alkalmaztatva.

Orvosi rendőri vizsgálatok egyes községi népiskolákban, további vendéglő és koremsa helyiségekben történtek, kiegészítő eredménnyel. Kuruzolás ellen feljelenítés nem történt.

Halottkének kötelezőségeket teljesítik. Szülésnél mulasztást nem követtek el.

Orvosrendőri vizsgálat elő 5 esetben fogantatott, rendőri boncolás 3 öngyilkos hulláján végeztek kik közül egy phosphor mérgezés, 2 lóves állat vetett véget életének. Törvényszéki boncolás egy mérgezési gyanu esetén fogantatottak.

Gazdasági állatok között az egészségi viszonyok kedvezőtlének voltak, mert a ragályos jellegű száj és körömfájás számlolt községben, név szerint: Bujakon, Diósen, Dejtáron, Rétságon, Vadkerten, Patakon és Gergetfalván, továbbá Lőrinczi Kapolva és Illési pusztákon a szarvasmarhák járványosan lepett fel. Rappon és a Karpi pusztán lepenében hullott el egy-egy darab szarvasmarha.

Ezen fertőző járványkórok lehető korlátozására a szabályszerű fertőtlenítési és elkülönítési óvintézkedések megtörténtek.

Útügy.

Feigelszok főmternök úr jelentése szerint az állami és megyei utak jókárban vannak, a közlekedés sehol fenn nem akad. A Losoncz-olytomi úton elrongált hid helyre állítottak. A b-gyarmat-nándor-ványvár-versegi útszakaszon 4-600 munkás dolgozik, úgy hogy a földmunka maj. 1-ig elkészül, a kömunkát is nagy erővel fogja végezni a Stanger és Röheim vállalkozó cég, úgy hogy ezen útszakasz a kikötött határidő alatt biztosan elkészül. A mucsini út is kész, de erről a jelentés nem érkezett be.

A losonczai és nógrádjárai utbiztosok, amint jó eredménnyel járnak el a vicinális utak építése és fenntartása körül, a bizottság előtt nyilvánosan megdicsértettek.

A vicinális utakról vezetett számadások most már sürin érkeznek be. Nem ártott a szigorú eljárás. — Ezuttal 18 csoport számadása vizsgálatot felül.

A gácsi járásban elhalt Bory Sándor helyébe vicinális uti bizottsági elnöknek Posa István alsó-sztrégovai körjegyző választott meg.

Féls vége fél 1-kor.

Az „ülő század“.

Igy nevezte el századunkat legközelebb egy nemet író.

S igaza volt! Evek hosszú során át ülünk az író stb, asztal mellett, átadva testünket a betegségek különféle nemei kenyelmes fészkeül. Tegye! ha valaki lelkiismeretével leszámolva, az öngyilkosság e lassú, de biztos eszközt választja. Az egyháza szával követő s hazáját, család és önmagát szerető egyen öngyilkos soha sem lehet s így a teendőm túl eső idejét, nem a gyöbtonos ülést feltételező mulatságok és dohányfüst között tölti el.

A hazaját, családját s önmagát szerető egyen teljesít kötelességeit, de gondoskodik is, hogy elfogyasztott erejét izmai rugakonyaságot vissza szeresse, sőt erőt győjtőn az újabb munkálkodáshoz.

Az ülés határozott! akadály a vérkeringésnek, miáltal az izmok fogyanak s lassan bekövetkeznek a belsőszervek elfajulási, a verszegénység, a gyomorgörccs, a gyomorkatharus, a gyomorkeményedés, az aszkor stb.

E hajók elhárításán tölti fejt a tudomány s megtalálta az övszert a pótolhatatlan tornaszabvány. Innen van, hogy már év századok előtt tornaszak s alig léteztek most iskolának nevezhető iskola, hol a tornaszakot ne gyakorolnák s alig van valamine való város, hol az iskola padjait már elhagyott ifjuság tornászata gyakorolhatására módot ne gyujtanának. Csak hogy egy a tudomány: mai ifjuságunk hamar megismerkedik a sétatánczival, a szivarral, a fekete kávé s kávéházal stb. s ezzel vége a tornának, de vége rohamosabb fejlődésének is, s így a deli férfi kor legtöbbször már csak testileg, lelkileg aggot talál.

Nem egyszer hallható: azülő század emberek hosszú életű nem lehet, mert a hivatal, a hivatal és a valódi szarító megasztalja igen hamar a férfit. A válasz csak tagadó lehet: ime egy kis számadás: naponta étkezésel együtt 9 1/2 — 10 órát álunk, 8 orat alszunk, még mindig marad hat óra, mielőt tornára (nem is minden nap) egy órat szentelhettünk.

Látott-e már valaki súlyos betegét, ki az egészéget vissza állító gyógyszerért elveti, de hiány egyenlet lehet látni, ki az egészéget fentartó, előmozdító, a tornát nem gyakorolja, sőt ellene állást foglal, s néhány órai sétával pótolni veli. A sétával vajjon elérte-e célját? A válasz csak tagadó lehet, mert a járás is mind sok egyéb mozgás egy oldalú s úgy az anyagcsere rendes folyamatává telékre igen keves.

Tornázunk tehát, kivált most, midőn erre a tornaegylet kebelében állandóan alkalom fog nyílni.

Wagner István

Variet. Az ipolyság-b-gyarmati vasutnak utolsó mérnöki munkái ápril hó 2-án fejeztettek be, az osztrák magyar államvaspálya társaság által kiküldött 3 mérnök által. Most már a munkát el lehetne kezdeni, ha a társaság a kormány végleges concessiójával rendelkezne. A végleges engedély a kormány részéről még most sem lett kiadva, noha alig van eltérés a véleménykülömbösg a kormány és a vasutársaság között, mit a politikai bejárás alkalmával volt alkalmunk tapasztalni.

A társaságnak érdekében áll, hogy a tervbe vett vonal még év ében kiépítessék; azért is figyelmebe ajánljuk a vasutársaságnak, hogy a végleges engedély megadását a kormánytól sürgecsse ki.

Örömdűnk szolgálat, hogy a szekvárosi iránti tekintetből, Szontagh Pál úr ő excellenciájai is volt szíves a subventiohoz 200 frttal hozzájárulni, valamint Laszkary Gyula úr 100 frttal. Szontagh Pál egyáltalában nincs érdekelve ezen vasut iránt, ezen áldozattal tehát hálaival és köszönettel vehetjük, s örömmel emlékeztünk vissza azon idősakra, midőn B-Gyarmatnak és a b-gyarmati járásnak oly kitűnő országgyűlési képviselője volt, mint Szontagh Pál, aki most, midőn az országos gondoktól megszabadult, hagyományos érzelmei által vezéreltetve, — a vármegye szekvárosa iránt üdvös és hasznos tevékenységet kíván sók oltajt kifejteni.

Lapunk márc. 23-iki 12-ik számában — a kisebb érdekesség részéről még 740 frt hátréklék volt kitűntetve: a Szontagh Pál úr által adott 200 frttal, és a Laszkary Gyula úr által adott 100 frttal, vagyis összesen 300 frttal a hátréklék már csak 440 frt. Ha ezen 440 frtot össze hozzuk, úgy a nógrádi érdekelték a vasutársaság irányában erkölcsi kötelességének teljesen megfelelt.

Hírek és Külfélék

Vármegyénk összes lakosságának, különösen pedig előzetőknek és munkatársainknak boldog húsvéti ünnepeket kívánunk.

Személyi hírek. Gr. Degenfeld Lajos főispánunk ő melettségé, amint lapunk múlt számban előre jeleztük, márc. hó 11-én este felé jött be a szekvárosba, hol másnap ápril 1-én a közigazgatási bizottsági ülésben elnököl, ülés után fogadta a vasuti kölddösség tisztelgetését, másnap az állandó választmányi ülésben vett részt s ápril 2-án d. u. 2 órakor Szákrára utazott vissza. — A közigazgatási bizottsági tagok közül körünkben láttuk: Gr. Gyürky Ábrahám, Sréter Alfred és Szontagh Pál urakat. — Seitovszky János alispánunk, a húsvéti ünnepek családja körében Budapestent tölti.

Márc. hó 12-ik arépe, mely a vármegyeház dísztermében lesz elhelyezendő, — mint értesültünk, — teljesen elkészült. Szontagh Pál úr, ki Madách Imre nagyköl-

